Szegeden

Befejeződött az írók és kritikusok konferenciája

Tegnap délelőtt a József Attila Tudományegyetem aulájában folytatta munkáját a Magyar Írók Szövetségének országos kerekasztal-konferenciája, melynek témája a 70-es évek társadalmi folyamatai az irodalom és a kritika tükrében. A tanácskozás második napján ott volt *Pozsgay Imre* kulturális miniszter, valamint a Csongrád megyei pártbizottság képviseletében *dr. Koncz János* titkár, a városi tanács képviseletében pedig *Bányainé dr. Birkás Mária* elnökhelyettes.

Az előző napi vita folytatásaként először *Koczkás Sándor* szólalt fel. *Tóth Dezső* és *Almási Miklós* véleményéhez kapcsolódva a 70-es évek magyar társadalmának osztály- és rétegviszonyaiban létrejött változások következményeit elemezte. *Agárdi Péter* Csurka István 60-as és 70-es években írott drámáiban tapasztalható változásokból az irodalom egyféle pályamódosítását vélte felismerhetőnek. A műfaji határok szétoldódásának folyamatában valamelyest változott a líra, a próza és a dráma egymáshoz való viszonya. Ugyanakkor hatalom és erkölcs ellentéteinek immár hagyományos témája több más fontos témakörrel együtt még mindig él, ám újdonságokkal bővült: a politikum direkt síkja helyett áttételesebben fogalmazódnak meg az írói jelzések. Megnőtt az írói világkép jelentősége, amihez több és jobb minőségű intellektuális kultúra szükségeltetik. A mitológiai motívumok felerősödése is egy egységes világkép átfogó igényét mutatják mai irodalmunkban. A 60-as és 70-es évek magyar irodalmának folytonosságáról korábban többen is szóltak. Hozzájuk kapcsolódott *Bodnár György* fejtegetése. Szerinte új korszakról szó sincs, csupán az újabb nemzedékek látásmódjában tapasztalhatóak kisebb változások.

Ezután Pozsgay Imre felszólalása következett. A miniszter a 70-es évek irodalmi vitáit a kulturális politika szemszögéből elemezte. Elmondotta, hogy ezek legfontosabb mozgatórugója a társadalom azon ellentmondásainak megtárgyalási kényszere volt, ami a politikai-gazdasági folyamatok látványosságának lezáródása után a lelkekben megmaradt. A gazdasági reform új erkölcsi kérdéseket vetett fel, például a kispolgáriasággal és az új típusú munkásosztállyal kapcsolatban. Ha a viták néha túloztak is, élénk reagálást tükröztek minden lényeges változásra, ám azt a tényt is, hogy — a miniszter szavait idézve — „konfliktus-tűrőképességünk rendkívül alacsony fokú". Vagyis olykor nem bíznak eléggé a szellemi élet képviselői a politikai intézményekben, így saját közösségeket hoznak létre. A kulturális intézményrendszer jelenlegi helyzete viszont azzal jár, hogy a néppel, a nemzettel való azonosulás, az identitás az egyik legfontosabb témává és egyben tennivalóvá válik a jövőben.

Szabolcsi Miklós összefoglalójában az 1968—1972 körüli évek változásait említve elmondta, hogy okvetlenül hatást gyakorolnak az irodalomra is, de mindez inkább ezután, a jövőben lesz érzékelhető. A magyar irodalom, ezen belül is főleg a próza közéletisége gazdagabbá és sokszínűbbé fog válni, főleg akkor, ha a társadalmi folyamatok ábrázolását történetfilozófiai, emberi mélységekkel tudja ötvözni. *Dobozy Imre* zárszavában javasolta, hogy a mostanihoz hasonló konferenciát a jövőben akár egy-két évente is ajánlatos és igen hasznos tartani. A nagy kérdés: a szocialista társadalomban élő személyiség és a közösség lehetséges harmóniájának kérdése. Ennek ábrázolásában nem tartjuk oppozíciónak a nem marxista írók alapállását sem: szövetségeseink, akiknek munkája tovább gazdagíthatja irodalmunkat.

Az írószövetség elnökének zárszava után *dr. Antalffy György*, a megyei párt-vb tagja, a JATE rektora adott fogadást a konferencia résztvevőinek, majd a tanácskozás vendégei elutaztak városunkból.

D. L.

Ifjúsági szövetségi titkárok nemzetközi tanácskozása

Kedden megkezdődött Budapesten az a tanácskozás, amelyen a testvéri szocialista országok ifjúsági szövetségeinek ideológiai kérdésekkel foglalkozó KB-titkárai vesznek részt. A konzultatív tanácskozás megnyitóján — az Európa-szállóban Fejti György, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára köszöntötte a megjelenteket.

A tanácskozás részvevői az ideológiai harc napjainkban jelentkező sajátosságairól, a testvéri ifjúsági szövetségek eszmei-politikai nevelőmunkájának tapasztalatairól cserélnek véleményt, s megvitatják az együttműködés főbb formáit és irányait. (MTI)

Minden hang fontos

Immár huszadszor rendezték meg a béke és barátság hónapját, amely Szegeden hétfőn feejződött be. Nem tudom pontosan, hány ezren vettek részt a különböző nagygyűléseken, beszélgetéseken, kiállításokon. Nem is a számszerűség a lényeg, bár mellékesen illik megjegyezni, hogy a szegedi és a megyei rendezvények igen nagy látogatottságnak örvendtek.

A baráti találkozók alkalmat adtak arra, hogy a szónokok nyomatékosan felhívják az állampolgárok figyelmét a világ problémáira. Igaz, nemcsak ez a néhány hét megfelelő az ilyen akciókra. A békéről, a békét veszélyeztető megoldatlan kérdésekről szó esik mindennap, hiszen újságot mindenki olvas, tévét is mindenki néz. De a jól megszervezett rendezvénysorozat, a sok kitűnő előadás elsősorban arra volt alkalmas, hogy lehetőséget teremtsen; a lakosság alaposabban megismerje a magyar és a nemzetközi békemozgalom célkitűzéseit.

Szerencsére, most kevesebb volt a régebben felfedezhető ünnepélyesség, az olykori formalizmus, ami miatt érdektelenségbe fulladhat egy-egy előadás. A kötetlen beszélgetések alkalmat adtak, hogy az emberek kérdezzenek, feleletet kapjanak az őket izgató kérdésekre, és tisztában legyenek egy nagyon fontos dologgal. Mégpedig azzal, hogy lényeges mindenkinek a fellépése, minden hang egyformán hozzájárul a béke megteremtéséhez.

Nagyon sok fiatal kereste fel a népfronthelyiségeket, az előadások színhelyét. Az ifjabb nemzedék, szerencséjére, csak hallomásból ismeri a háború borzalmait és a történelemkönyvekből tud valamit a pusztítás szörnyűségeiről. A különböző találkozók elősegítették, hogy a fiatal generáció a történelmi leckét ne csak a könyvből tudja, hanem szembesüljön a világ mai gondjaival. Így alaposabbá válhatott az a felismerés, a háború nem kivédhetetlen társadalmi törvény, erő is, lehetőség is van elhárítására. A háború előkészítése és megindítása valamely osztály érdekeit szolgálta régen is, ma is. De ezzel az érdekkel ma már szembehelyezkedik a békét, az életet és a haladást hirdető népek ereje. A különböző rendezvényeken azonban arról is szó esett, a társadalmi haladás még nem akadálytalan, az enyhülés légköre még nem sebezhetetlen. Nem véletlenül volt a békehónap jelszava, hogy a haladó világban tartós enyhülést akarunk elérni. A föld teli van fegyveres konfliktusokkal, s mindegyik a helyi háború kiterjedésének veszélyét hordozza. Minden konfliktus elintézhető békés eszközökkel, ha a szemben álló felek is akarják a békés rendezést.

Az elmúlt hetekben ez a gondolat befészkelte magát az előadói termekbe, népfrontklubokba és még több ember számára vált világossá: a békét többségi szavazattal nem lehet megteremteni, tettre kell mozgósítani. A világpolitika megoldatlan kérdéseinek békés rendezésére a Szovjetunió és a szocialista országok állandóan javaslatokat tesznek, és a javaslatok sikere, sikertelensége a közvélemény mozgósításától is függ. A passzivitás és közöny azoknak kedvez, akik a béke és az enyhülés aláásásán fáradoznak.

A hétfői, utolsó rendezvénnyel nem kampány fejeződött be, mert a békehónap nem az. A békéért való harc egész évben tart, mert nyugodt, boldog életünk legfontosabb feltétele.

H. M.

A kereskedelemben is

Javítják a munka- és üzemszervezést

Tervezik, hogy az élelmiszerüzletekben fokozatosan áttérnek a teljes önkiszolgálásra, csökkentik a hagyományos eladási módot a hús, a tej és a kenyér árusításában is. Minderről *Lauthán Ferenc* belkereskedelmi miniszterhelyettes tájékoztatta az újságírókat kedden a minisztériumban.

A kereskedelemnek évente 30 millió tonna árut kell 3000 termelőhelyről, illetve nagykereskedelmi raktárból eljuttatni az üzletekbe, hogy naponta 4 millió vásárló igényeit elégítsék ki. A szállítást 10 ezer tehergépkocsival és 4000 vasúti vagonnal oldják meg. Az 57 ezer kiskereskedelmi egységben több mint 300 ezren dolgoznak, munkájuk szervezettsége meghatározza a lakosság ellátási színvonalát. A kereskedelem jelenleg 6 és fél millió négyzetméternyi bolti és vendéglátó területtel rendelkezik, s ebben az ötéves tervidőszakban az összterület 900 ezer négyzetméterrel bővül.

A belkereskedelem gyorsabb ütemben kívánja megvalósítani az önkiszolgálást a következő években az iparcikk boltokban is. Évente 140—150 üzletben térnek át erre a módszerre. Jobb munkaszervezéssel elérhető a minta utáni értékesítés térhódítása is, vagyis a rendelés alapján házhoz szállítják a kiválasztott árut, elsősorban a tartós fogyasztási cikkeknél.

Ugyancsak a gyorsabb kiszolgálás érdekében bővítik a szakosított üzlethálózatot, a kiskonténeres áruszállítást és -értékesítést. Mindehhez az illetékesek megfelelő támogatást nyújtanak, például a technikai fejlesztéshez állami támogatást adnak, gondoskodnak a gépkínálat bővítéséről, egy-egy üzlet átalakításánál pedig — például a Csemege vállalatnál — a korszerűsítés tervezésébe bevonják a boltvezetői tanácsadó testületet. (MTI)

Jubileumi ünnepség

A szocialista ügyészi szervezet megalakulása óta jelentős mértékben hozzájárult munkájával társadalmi rendünk fejlődéséhez, állami életünk korszerűsödéséhez, a szocialista demokrácia szélesedéséhez, és ahhoz, hogy hazánkban tovább szilárdult a törvényes rend — hangsúlyozta *Szijártó Károly* legfőbb ügyész a szocialista ügyészi szervezet megalakulásának 25. évfordulója alkalmából a Belügyminisztérium klubjában kedden tartott jubileumi ünnepségen.

Hárommillió forint

Társadalmi hozzájárulás a gyermekintézmények építéséhez

Tavaly is szép számmal akadtak szövetkezeti, vállalati kollektívák, amelyek önkéntesen felajánlották segítségüket a közösségnek, mindnyájunknak. A legsürgősebb tennivalók egyike, hogy minél előbb annyi bölcsőde, óvoda épüljön, amennyi szükséges. Ezért a gyermekintézmények fejlesztésére adták a legtöbb forintot a közös kalapba.

A szegedi szövetkezetek az elmúlt évben 319 ezer 228 forintot fizettek be óvodák, bölcsődék, iskolák segítésére. A legtöbbet a Szegedi Háziipari Szövetkezet dolgozói adták, szám szerint 72 ezer 900 forintot. Alig kevesebb ennél, amit a Szegedi Építőipari Szövetkezetben ajánlottak fel; az ottani összeg 68 ezer forint.

A tanácsi vállalatok dolgozói majdnem 200 ezer forinttal adtak többet, mint a szövetkezetek. A társadalmi munkát szervező szakbizottság tájékoztatója szerint tavaly 498 ezer 266 forint került a közös kasszába a tanácsi vállalatoktól.

A gyermekintézmények bővítésére közel 3 millió forintot fizettek be 1977-ben önkéntes felajánlás alapján.

Lovasnapok

Az idén is megrendezik a hortobágyi nemzetközi lovasnapokat. Tizennegyedszer jönnek össze a versenyzők és az érdeklődők. A Hortobágyi Állami Gazdaság mátai üzemegységének lovaspályáján háromnapos küzdelemben mérik össze tudásukat a csehszlovák, a lengyel, az osztrák, a nyugatnémet és a magyar lovasok.

Tizenkilenc csapat vesz részt a június 30-án kezdődő — és három napig tartó — eseménysorozaton. Lesz fogatverseny, ahol ügyességből és bátorságból vizsgáznak a hajtók és nem utolsó sorban a lovak. Százharmincnyolcan háromszáz lóval versenyeznek. Külön érdekességnek ígérkezik, hogy a fogatosok vetélkedőjén részt vesz a kecskeméti fogathajtó világbajnokságon induló magyar csapat is.

A tavalyihoz hasonlóan az idén is közel 50 ezer látogatóra (hat-hétezer autóra) számítanak a rendezők.

Munkában az öntözők

Molnár József felvétele

A szántóföldi kertészetek növényeinek terméseredményét nagyban befolyásolja az öntözés. Különösen az ültetési időszakban kell mielőbb beöntözni a palántákat. A szegvári Puskin Termelőszövetkezetben eddig 40 hektárnyi területen palántázták ki a paprikát. Munkába léptek az öntözőbrigádok is, hogy elvégezzék az úgynevezett beiszapoló öntözést

Feladatok az agrárújságírásban

A Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnöksége kedden Százhalombattán megtárgyalta az MSZMP KB március 15-i határozatából adódó agrárújságírói feladatokat. Az ülésen részt vett és felszólalt *Romány Pál* mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, *Várkonyi Péter* államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke, valamint *Szlamenicky István*, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese.

Az elnökség megállapította, a Központi Bizottság március 15-i határozata színvonalasabb tájékoztató munkát követel. A szerkesztőségek és az újságírók feladata, hogy a sajtó, a rádió, a televízió eszközeivel segítsék a mezőgazdaság előtt álló feladatok megoldását, gyarapítsák társadalmunk korszerű mezőgazdasági ismereteit.

TIT-emlékplakett

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat országos elnöksége az irodalmi ismeretterjesztésben elért eredményeinek elismeréséül aranykoszorús emlékplakettel tüntette ki a Magyar Irodalomtörténeti Társaságot. A kitüntetést *Kurucz Imre*, a TIT főtitkára adta át *Tolna Gábor* akadémikusnak, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság elnökének és *Wéber Antalnak*, a társaság főtitkárának.